

MOTİF İNDEKS VE MASAL TİP İNDEKSİ: BİR DEĞERLENDİRME*

Alan DUNDES

Çeviren: Tolga ÇETİNKAYA**

1. Altı ciltlik halk edebiyatı motif indeksi ve Aarne-Thompson masal tip indeksi için, her şeyden önce söylenmesi gereken şey, profesyonel folklorcuların analizlerine yardım eden kaynakların değerliliği olduklarıdır. Ancak bu iki dikkate değer kaynağın, sözlü edebiyat ürünlerine yönelik bilinçli çalışmaların ne şekilde yürütüleceği hakkındaki yerinde önerileri, bu alanda çalışmalar yapan amatör ve meraklılar ordusu tarafından hiç dikkate alınmamaktadır. Sözlü edebiyat ürünlerinin motif ve/veya masal tiplerinin tanımlanması, bu uluslararası "sine que non" gerçek halk bilimciler tarafından yapılmıştır. Bundan dolayı akademik folklor çevrelerinin Antti Aarne'a (1867-1925) ve onun Örijinal 1910 tarihli masal tip katoloğunu, 1928'de ve 1961'de iki kez gözden geçirip düzelteren ve motif indeksin iki baskısını da 1922-36; 1955-58) düzenleyen Stith Thompson'a (1885-1976) sonsuza kadar minnettar kalmakta haklı nedenleri vardır.

Motif ve masal tip kavramları hakkında mühim tartışmalar olmuş, önemli görüşler ileriye sürülmüştür. Motif literatür konusundaki tartışmaların en önemlileri; Bodker 1965: 201-202; Meletinski 1977; Ben-Amos 1980; 1982; Bremond 1982 ve Würzbach 1993, kaynaklarından elde edilebilir. Masal tipinin temsilci görüşleri ise Honti 1939; Greverus 1964; Sason 1972; ve Georges 1993 de bulunmaktadır. Thompson motifi; "bir masalda geleneği devam ettirme gücüne sahip en küçük parça" şeklinde tanımla-

mıştır. (1946: 415; 1950 b: 1137)

Ancak masal tip kavramının en anlaşılır tanımı mükemmel bir folklorist olan Macar Janos Honti tarafından yapılmıştır. Honti 1937 yılındaki "Folk-liv" adlı yazısında analiz yazılabilen bir masal tipini göz önünde tutarak üç farklı anlam önermiştir. birincisi; motiflerin birbirlerine özel bir şekilde bağlanmasıyla oluşması. İkincisi; herhangi bir masal tipinin diğer bir masal tipi karşısında benzersiz bir yapıda olabilmesi, örneğin Cinderal-la, küçük kırmızı başlıklı süvariyle aynı masal palanında değildir ve üçüncüsü; bir masal tipinin kendini değişik varyantlarda gösteren bir Cookie Cutter platonik form veya modeli gibi algılanabilmesi (versiyon ya da varyantlaşmış pek çok örnek). Bir başka deneme olan "The follets World" da Honti meseleyi tamamen berraklaştırarak tip kavramının sadece ideal bir yapı olduğunu ifade eder. Buna ilaveten Honti kavramının gerçek faydasını kabul etmez "araştırmacılar için bütün bu varyantların gerisindeki şey yalnızca bir "tipin" varlığıdır... varyantların değişimi bir sürecin sık sık değişen alanları olduğu düşünülürse, bilim kavramsal bir yapı kurmaya yetkilidir" (1975; 35). Buna rağmen Honti Varyant terimini de kullanır, onun tipi tanımlanması son derece uygun olup, akılda tutulmalıdır, bununla birlikte bir masal tipi hiçbir kişisel versiyona ayrıntılarıyla, harfi harfine karşılık gelmez ancak müşterek bir taslağı ifade eder. Fakat aynı zamanda da bir halk masalının mevcut

bütün versiyonlarını bir dereceye kadar içine alır.

Geçmişte motif ve masal tip kavramlarının iki önemli elıştırması yapılmıştır. Bunlardan birincisinde; İskandinav folkloristler, bağımsız olduğu zannedilen parçalar arasındaki ilişkileri açıkça göstermişlerdir. Anna Birgitta Rooth "The tale as Composition" adlı yazısının bir bölümü (1991; 237-40) Cinderalla üzerindeki klasik görüşünü de ekleyerek, bir masalda diğer motiflere nazaran genellikle ferdi motiflerin biçimlerine bağlı bulunduğunu ileri sürmüştür ve gelenekteki motiflerin düzenlenmesinde motif-kompleks kavramını önermiştir. Bunun gibi Bengt Holbek'de Aarne-Thompson tip tipolojisinin, yanlış örneklerin genellikle içiçe bulunduğu sahada, gerçek materyallerin toplanmasını zorlaştırdığını, ifade etmiştir (1964; 160). Ancak Holbek hayatını masal tip kavramına adanmasına rağmen "bu çok berrak değildir" der ve tiplerin bir dereceye kadar varlığını isteksizce kabul eder. (1987; 157, 158). Sihir (magic) masallar tipik bir şekilde evlilikle sona erdiğine göre bu kesinlikle doğrudur (AT300-749). Proppun Halk-masalının Yapısı (Morphology of the Folktale)'na göre (1988; 63-64)- AT 480, Bahahırın Savurduğu Kadın (Spinning Wramen by the Spring). Evlilikle bitmeyen iyi kalpli ve kötü kalpli kızlar (The Kind and the Unkind Girls) masalı sık sık, evlilikle biten diğer masal tiplerinin girişimi gibi anlatılır, AT510 A Cinderalla (Roberts 1994; 102).

İkinci eleştiri motif ve masal tip kavramının Avrupa merkezliği iddiasıyla yapılmıştır. Bu küçük iddia, bu kavramların Avrupa kaynaklı verilerden geliştiği, bu nedenle Afrika halk anlatıları gibi batılı olmayan meteryallere uygulanamayacağıdır. (Finnegan 1970: 327-28). Bu iddia biraz da, Afrikalı masal anlatıcılarının Avrupalı anlatıcılara göre doğaçla-

mayı genellikle daha çok tercih ettikleri ve bu doğaç eğiliminin suni motiflere, gereksiz ve alakasız masal tiplerine sebep olduğu şeklindeki doğru bir gözlemden etkilenmiştir. Bununla birlikte ampirik deliller, Afrika süzlü gelenek motiflerinin ve yerleşik geleneksel masal tiplerinin tanımlanabildiği oranda, ekseriya anti-Avrupalı, anti-kolonist olan bu ideolojik görüşleri görülecektir. (cf. Dundes 1977 ve özellikle Bascom 1992).

Motif ve masal tipi hakkındaki diğer üç eleştiri şu başlıklar altında gruplandırılabilir. 1) Çakışıklık (overlapping), 2) Sansürçülük (Censorship ve 3) hayalet içerikliler (Ghost Entries). Thompson kendi motif ve masal tip tanımının bulanıklığını ve belirsizliğini anlamıştı, fakat aynı zamanda da tanımını savunma yoluna gitmişti, çünkü böyle yapmakla uzun tartışmalardan kaçmacağını zannediyordu (cf Dundes 1964: 54). Thompson sunu anlamıştı "tiplerin yarısından fazlası" masal tip indeksinde "tek bir masal motifinden oluşmuştur" (1946: 417, 439). Bu da demektir ki motif ve masal tip sistemlerinin büyük bir kısmı çakışıklıdır. Hayvan masallarının büyük bir bölümü (AT 1-299) hem tek tipli hem de tek motifli olarak numaralandırılmışlardır. "Aptal Canavar Masalları" (Tales of the Stupid Ogre) (AT 2009-2430) hakkındaki bazı telakkiler diğerleri arasında doğrusudur. Bu durumda herhangi bir motif ve masal tip arasındaki esas farklılık nedir? Bu örneklerle bakıldığında kesinlikle bir fark görülmez. Ayrım yapılmaz kompleks tiplerde daha anlaşılır olmaktadır. Örneğin, birden fazla motifin sırayla numaralandırılmasıyla oluşan "büyük masalları" Tales of Magic (AT 300-729). Bir motif ve masal tipi arasındaki farkı gösteren anahtarın biri de bir masal tipinin bütün versiyonlarının arasında bağlantı olup, kuşaktan kuşağa aktarılacak kalıtım yoluyla günümüze ulaşmasıdır,

bu tiplerin aynı kökenden geldiğini kanıtlar, oysa bu özellik motif başlığı altında toplanan anlatılar için her zaman geçerli olmayabilir. Örneğin güneşin kökeniyle ilgili herhangi bir anlatı motif A710- Güneşin Yaratılışı başlığı altında yer almış olabilir. Şüphesiz Thampson'un kendisi de bu ayrımın farkındaydı. (1946; 415-16, 1950 a: 753).

Çakışıklık problemi birçok anlatıdaki motif ve masal tipinin karışıklığını da aşmaktadır. Bu sorunun varlığı hem motif hem de masal tiplerinin kavramsallaştırılması yüzündendir. Motiflerin tanımlanmasında, Thampson motiflerin aktif rol oynayanlar, yardımcı motifler ve önemsiz (olay)ler olarak üç grupta toplandığını iddia eder (1946: 415-16). (Bu son önemsiz olaylar kategorisi masal tiplerinin üzerine biner) Gerçek zorluk şudur ki aktif veya yardımcı motiflere dahil olmayan, önemsiz bir motif ne demektir, böyle bir motif nasıl mümkün olabilir? Nitekim Thampson tarafından tarif edilen motif kategorileri birbirlerini bütünüyle dışlamaz ve gerçekten de kaçınılmaz bir şekilde birbirleriyle çakışmışlardır. Ayrıca masal tipleri de çakışıklıdır, bununla birlikte bu sorun Aarne'in orjinal sınıflandırma taslağından kaynaklanmaktadır, bu yüzden Thampson bundan sorumlu tutulamaz. Aarne halkmasalı sınıflandırmasını, geçmiş hatalar, kısmen, kategorilere göre yapmayı tercih etmişti. Nitekim onun sınıflandırmasının ilk bölümü, hayvan masallarından oluşmaktadır. (AT 1-299). Burada Aarne'in yanlış sınıflandırmayı anlatı taslağına göre değil, dramatik karakterlere göre yapmasıydı. Halk masallarının özelliği, mesela gösterimler sırasında aynı masalın hem insan hem de hayvan karakterlerle anlatılabilesidir. (Aerne'nin hayvan gruplarındaki tutarsızlıklar için de bkz. von Sydow 1948) Sonuçta Aarne'in hatası sık sık rastladığımız, ortak bir kökten gelen

ve birbirlerine çok benzeşen masal tiplerine Aarne-Thampson indeksinde iki ayrı numarada yer vermesidir. Thampson bu kitaptan yararlanması sırasında çıkacak problemleri elinden geldiğince en aza indirmeye çalıştı, ancak yine de temel teorik yaklaşım tam anlamıyla kararlaştırılmamıştı. Örneğin hayvan masallarının başlık numaraları belirsizdir. Ayrıca masallar canavarları veya mankafaları da kapsar. AT 9B ürününün paylaşımında tilki mısırı alır. AT 1030 ürün paylaşımı. Rus halkbilimci Vladimir Propp bu açık çakışmayı 1928'de göstermişti (1968: 5-6). Benzer örnekler: AT 43 = AT 1097; AT 123 = AT 1250; AT K3 = AT 333; AT 126 = AT 1149 vb. Söylemek istenen şu ki; aynı masal iki veya daha çok farklı masal tip numarasında olmamalıdır. Bazı örneklerde motiflerin masal tiplerinin üzerine veya bir masal tipinin bir başkasının üzerine bindiğini görebiliriz. Böylelikle çakışıklık sorunu hem mevcut motiflerin hem de masal sistemlerinin hatalı olduklarını öne sürmektedir.

Hem motif hem de masal tip indeksini ilgilendiren bir başka ciddi problem sansür uygulamasıdır. Thompson saçmalık ve fazlaca mantıklılık gibi sadece açıklanabilir şeylere müsamaha gösteriyordu. Bu aşamada folklor bir bilimdir -sosyal bir bilimdir- o kendini zorlayan sansür tarafından kurban edilemez, edilmemelidir. Bu durum özellikle folklor verileri elde ederken olumsuz sonuçlar doğurur, çünkü pekçok folklor mahsülü katı bir şekilde tabularına bağlıdır. Bu bağlamda araştırmacılar tarafından standart ürünlerdeki ve indeksteki müstehcen örneklerin gözardı edilmesi afedilmez bir tutumdur. Thompson Motif İndeks'in bir dipnotunda, bu motifler hakkında fikrini söyler (1957 : 514.n.1): "Müstehcen motiflerin binlercesi -ki, müstehcenlik dışında bir özellikleri yoktur- bu noktalarda mantıklı gelebilirse

de, halihazırdaki çalışmalarda tamamen amacın dışındadırlar, görüntüde mümkün olan bu motiflerin sınıflandırılmasının hoş karşılanabileceği ve şimdiki indeksin içine dahil edilebileceğidir. X700 den X749'a kadar pekçok motif için yer ayrılmıştır." Bu durumda birşey yapılmaz fakat "binlerce müstehcen motif" için sadece elli numaralık yer ayıran Thompson'un çarpık mantığına da hayret etmek gerekir. (Thompson'un yaklaşımının önemli bir değerlendirmesi için bkz. Lengman'ın 1962 tarihli makalesi "Toward A Motif-Index of Erotic Humor = Motif indeksin bir erotik karakteri Hakkında). Pek çok müstehcen folklor motifi Thompson tarafından motif indekste kasıtlı olarak gözardı edilmiştir. Masal tip indeksinde de pek az farklı strateji kullanılmıştır. Bu indekste Thompson, bazı müstehcen masallara numaralar tahsis eder, fakat onun elinde bulunan sözel örnekler ya en çok kullanılanlar ya da hiç kullanılmayanlardır. Bu konuda iki örnek yeterli olabilir. AT 1420 G Anser Venalis (Goose as Gift) Şu yanlış cümleyle devam eder: "Sevgili hileyle hediyesini ele geçirir (müstehcen)", bu çok düzenli bir örnek değildir. Hile nedir? (Bu masalın bir versiyonu için bkz. Afanasyev 1966:56-57, 268-69)* Hatta daha kötüsü bu örnek AT 1355 numarasıyla Thompson'un listesinde. Bu numaradan sonra masalın muhtevası hakkında bize hiçbir şey söylemeyen bir (müstehcen) motif gelmektedir. Bu motifin çok gereksiz bir girişe can sıkıcı bir şekilde dahil edilmesinin gereği nedir? (Bu masalın muhtemel bir versiyonu için bkz. Afanasyev 1966: 183-184). Masal tip ve motif indekste folklor mahsullerinin müstehcen motiflerinin, bu şekilde bilinçli olarak gözardı edilmesi araştırmacıların diğer faydalı çalışmalarına şüphesiz zarar vermektedir.

Herşeye rağmen "hayalet içerikliler"

(ghost entries), olarak tarif edilen şeyden başka hangi problem can sıkıcı olabilir. Şunun anlaşılması gerekir ki indekste tartışmalı mamül derlemeleri gayet doğaldır, tertip hataları veya tesadüfi unutkanlıklar arasına meydana gelen sınırlı hadiselerdir. Ne de olsa Thompson büyük çalışmalarını bilgisayardan önceki devirde yapmıştır. Hâlâ pek çok hata indeksi kullanacak olanlara engel olabilmektedir. Düzeltme listesinin hazırlanması zor değildir. Bu konuda birkaç örnek problemi açıklığa kavuşturabilir. Tek yıldızla işaretlenen ve yalnızca versiyonlardan ibaret olan listelerin aksine, özel bir masal tipinin monografik çalışmalarının işaretlenmesinde Thompson'un kullandığı bibliyografik kod çift yıldızdır, bu Aarne-Thompson masal tip indeksinin tamamında kullanılmıştır. Bununla birlikte gerekli açıklama motif indeksin içinde de, aynı sistemin kullanıldığı yerde de bulunabilir (1955:23).

Yanlışlıkların çoğu önemsizdir, mesela B 31.1 Roc. A. Motifi, "Pençerleriyle insan taşıyan dev kuş", K186.1.1'e bakıldığında karşımıza çıkar. Kahraman bir hayvanın postunun içine girer, postu dikerek kapatır, kuş onu alır yüksek bir tepeye uçurur. Fakat incelemeler göstermiştir ki, bu motif K 186.1.1! değil K1861.1 dir. Bu sadece ondalık kesir noktasının yanlış yazılmasından kaynaklanan bir hatadır, ancak yine de bu hata, indeksi kullanan tecrübeli araştırmacıları bile fazlasıyla yanıltabilir. 6. ciltte-motif indeksin indeks cildi- "kitap başlığı altında" değer b. J1061.5'e kadar kitaba bağlı türünler"de bu konuyla ilgili bir başka örneği görebiliriz. ilgili J bölümü J.1061.5'e kadar değil J.1061.1'den J.1061.4'e kadar mevcuttur. Yine aynı 6. ciltte "Gölge" başlığı altında, "isteksiz âşık yürümeyi istemedi K.1277.6" bölümü vardır. Küçük bir araştırma bu motifin K1227'de olmadığını gösterir. Benzer çelişkiler ma-

sal tip indeksinde de meydana gelmektedir. AT 74 C deki, tavşan hidistancevini atar "Cf. Tip22" de karşımıza çıkar fakat masal tip 22 diye birşey yoktur. AT 1510'dan sonra Efes'in ana tanrıçası (The Motron of Ephesus) "Cf tip 1752" de görülür fakat bu da masal tip listesinde yoktur. Bu tip yanlışlıklar bu indekslerin gelecekteki basımlarında düzeltilebilecektir.

Masal tip indeksinde bulunan temel teorik hatları düzeltmek daha kolaydır. Motif indeks sözlü edebiyat türlerinin, evrensel boyutta olduğunu gösterir oysa masal tip indeksi bunu göstermez. Thompson'un önsözüne göre; "bütün dünyanın halk masalları" indekste dikkate alınmamıştır. Daha doğrusu indeks yalnızca bilinen ve sınırlı sayıdaki Hint-Avrupa halk masallarını içermektedir. Thompson'un ifadesiyle "bu çalışma, tam olarak Avrupa, Batı Asya ve buradaki halkların yayıldıkları yerlerin halk masal tipleri olarak adlandırılabilir." (Aarne ve Thompson 1961:7). Bu tanımın gereği, yerel Amerika ve Afrika masal tipleri, diğer Batılı olmayan masallarla birlikte, kasıtlı olarak ayrı tutulmuştur. Bununla birlikte problem olan şu ki, masal tip indeksine şimdilik dahil edilmiş bazı masal tipleri Hint-Avrupa masalları değildirler, daha doğrusu bunlar kesinlikle yerel Amerika veya Afrika masal tipleridirler. Bu iddiayı kanıtlamak için iki örnek yeterli olacaktır. AT 297A kaplumbağaların savaş ordusu (Turtles War Party), klâsik bir yerel Amerika masal tipidir (cf Dundes 1978). Bu masal Hint-Avrupa sözlü edebiyatı geleneğinde bulunmaz. Bu masalın vakasının Japonya'da geçmesi onun AT indeksine dahil edilmesinin tek nedeni olsa gerektir. Ancak Thompson'un yukarıdaki ifadesine göre hareket eden dikkatsiz bir araştırmacı, bu yerli Amerika masalının Hint-Avrupa kaynaklı bir

masal olduğunu sanabilir, oysa böyle bir durum sözkonusu değildir. Aynı şekilde AT masal tip 291 Aldatıcı mücadele (Deceptive Tug-of-war) klâsik bir Afrika masal tipidir. Peru'da yayımlanan bir bildiri metni hariç tutulursa bu masal Hint-Avrupa dairesi içinde yer almaz, bu metin Thompson'un Aarne indeksini 1961'de yeniden gözden geçirip yazılırken dahil etmeye karar verdiği tek Peru metnidir. (Bu masalın 61 çeşitlemesi için bkz. Paulme ve Bremond 1980) Yine aynı şekilde indeksten faydalanan ve bu yanlışlıkların farkında olmayan bir araştırmacı Afrika'daki ve Afrika'dan yayılan pek çok versiyonun Hint-Avrupa geleneğinden alınmış olduğu sonucuna varabilir ki, böyle bir durum da yine söz konusu değildir. Birgün bütün Afrika ve yerel (Kuzey-Güney) Amerika masal tiplerinin kapsamlı bir masal tip indeksi yayımlandığında, pek çok yanlış kolaylıkla düzeltilecektir.

Motif ve masal tip indeksi dahilinde, çalışmaların zorlukları, müstehcen halk anlatılarının talihsizce ihmal edilmesi, aynı şekilde hayaletlerle ilgili olanların da unutulması veya bilinmemesi ve AT indeksi içinde yerel Amerika ve Afrika masal tiplerinin yanlıcı eksikliği. Motif ve masal tip indeksi bütün bu hatalarına rağmen, geleneksel halk anlatılarının tanıtımında hâlâ aşılamanayan çok önemli bir başvuru kaynağı olmaya devam etmektedir. Bu anlatıların tanıtımı başladığı günden beri, bu indeksler analizler için çok gerekli olmuşlardır ve biz halkbilimciler bu standart indeksler olmadan hiç bir adım atamayız. Ayrıca kültürlere ve ülkelere özgü kişisel masal tip indeksleri (cf Assolina 1987), gelecekteki alan araştırmacıları için alan rehberi veya buldurmaca listesi olarak hizmet verebilir. Bu çalışmalar tamamlanmamış olsalar da folklor çalışmalarının karşılaştırmalı metodu için esas teşkil edebilirler, bu

metot ki müşkülpesent postmadernistlere ve diğer karamsarlara rağmen uluslararası folklor araştırmalarına damgasını vurmaya devam etmektedir.

KAYNAKÇA

Aarne, Antti

1910 *Verzeichniss der Marchentypen*. FF Communications No. 3. Helsinki: Aarne, Antt, and Stith Thompson

1961 *The Types of the Folktale*. FF mm Communications No. 184. Helsinki: Academia Afanesyev, Aleksandr N.

1966 *Russian Secret Tales*. New York: Brussel and Brussel. Azzolina, David S.

1987 *Tale Type-and Motif-Indexes: An Annotated Bibliography*. New York: Garland. Bascom, William

1992 *Folktales in the New World*. Bloomington: Indiana Universty Press.

Ben-Amos, Dan

1980 "The Concept of Motif in Folklore." *In Folklore Studies in the 20th Century*, ed. Venetia Newall, 17-36 Totawa, N.J.: Rowman and Littlefield.

Bødker, Laurits'

1965 *Folk Literature (Germanic)*. Copenhagen: Rosenkilde and Bagger.

Bremont, Claude

1982 "A Critique of the Motif." *In French Literary Theory Today: A Reader*, ed. Tsvetan Todorov. 125-46. Cambridge: Cambridge University Press.

Courtés, Joseph

1982 "Motif et type dans la tradition folklorique. Problèmes de typologie." *Littérature* 45:114-27.

Dundes, Alan

1964 *The Morphology of North American Indian Folktales*. FF Communications No. 195. Helsinki: Academia Scientarium Fennica.

1977 "African and Afro-American Tales In African Folklore in the New World, ed. Daniel J. Crowley, 35-53. Austin: University of Texas Press.

1978 "A Potawatomi Version of AArne-Thompson Tale Type 297A, Turtle's War Party." *Norveg* 21:47-57.

Finnegan, Ruth

1983 *Oral Literature in Africa*. Oxford: Clarendon Press.

Georges, Robert A.

1983 "The Universality of the Tale-Type as Concept and Construct." *Western Folklore* 42:21-28.

Greverus. Ina-Maria

1964 "On the Classification of Folktales." In *IV International Congress for Folk-Narrative in Athens*, ed. Georgios A. Megas, 158-61. Athens: Laographia.

1987 *Interpretation of Fairy Tales*. FF Communications No. 239. Helsinki: Academia Scientarium Fennica.

Honti, János

1939 "Marchenmorphologie und Marchentypologie." *Folk-Liv* 3:307-18.

1975 *Studies in Oral Epic Tradition*. Budapest: Akadémiai Kiadó.

Jason, Heda

1972 Structural Analysis and the Concept of the "Tale Type." *Arv* 28:35-54,

Legman, G.

1962 "Toward a Motif-Index of Erotic Humor." *Journal of American Folklore* 75:227-48.

Meletinski, Eleasar

1977 "Principes sémantiques d'un nouvel index des motifs et des sujets." *Cahiers del Littérature Orale* 2:15-24.

Paulme, Denise, and Claude Bremont

1980 "Le conte de 'Jeu de la corte' et la ruse de la 'peau pourrie' en Afrique." *Cahiers de Littérature Orale* 8:49-77.

Propp, Vladimir

1968 *Morphology of the Folktale*. Austin: University of Texas Press.

Roberts, Warren E.

1994 *The Tale of the Kind and Unkind Girls*. Detroit: Wayne State University Press Roth, Anna Brigitta

1951 *The Cinderella Cycle*. Lund: G.W.K. Gleerup.

Thompson, Stith

1964 *The folktales*. New York: The Dryden Press.

1950a "Motif." In *Standard Dictionary of Folklore Mythology and legend*, and. Maria Leach, 753. New York: Funk & Wagnalls.

1955-1958 *Motif-Index of Folk Literature*. 6 vols. Bloomington: Indiana University Press.

Von Sydow C.W.

1948 "Popular Prose Traditions and Their Classification." In *Selected Papers on Folklore*, ed. Laurits Bødker, 127-45. Copenhagen: Rosenkilde and Bagger.

Würzbach, Natasha

1993 "Theorie andu Praxis des Motiv-Begriffs." *Jahrbuch for Volksliedforschung* 38:64-89.